

ILMOITUS

Asia: **Yhteenveto täysistunnosta¹**
- 4. heinäkuuta 2003

1. Valmistelukunnan puheenjohtajan selvitys Thessalonikin Eurooppa-neuvoston kokouksesta

Puheenjohtaja raportoi Thessalonikissa 20.6.2003 pidetystä Eurooppa-neuvoston kokouksesta, jossa hän oli esittänyt perustuslakiehdotuksen valmistelukunnan puolesta. Puheenjohtaja korosti valtioiden ja hallitusten päämiesten suhtautuneen ehdotukseen erittäin lämpimästi ja myönteisesti. Puheenjohtaja kertoi heidän antaneen tukensa valmistelukunnalle, ja hän arvioi ehdotuksen, josta valmistelukunta oli päässyt konsensus-pohjaiseen yhteisymmärrykseen 13.6.2003, saaneen laajan kannatuksen. Puheenjohtaja totesi Eurooppa-neuvoston olleen tyytyväinen siihen, että lopulliseen tekstiin ei ole sisällytetty vaihtoehtoisia ratkaisuja. Useat Eurooppa-neuvoston jäsenet olivat todenneet olevansa valmiita hyväksymään tekstin sellaisenaan. Eräät toiset jäsenet olivat tuoneet esille seikkoja, joita he halusivat tarkastella syksyllä käynnistyvässä hallitustenvälisessä konferenssissa (HVK). Kaikki katsoivat valmistelukunnan ehdotuksen käyvän pohjaksi HVK:n työskentelylle.

Puheenjohtaja totesi lopuksi, että hän oli varoittanut valtioiden ja hallitusten päämiehiä valmistelukunnan hyväksymän ehdotuksen "purkamiseen" liittyvästä riskistä. Valmistelukunta oli itse asiassa saavuttanut tasapainoisen kokonaisratkaisun, mutta tasapaino on herkkä ja se voi heikentyä tai vaarantua, jos tekstiä pyritään muuttamaan.

¹ Täysistunnon sanatarkka pöytäkirja on [www-sivuilla](http://european-convention.eu.int) osoitteessa <http://european-convention.eu.int>.

2. Keskustelu asiakirjaan CONV 802/03 tehdyistä muutosehdotuksista ja asiakirjassa CONV 836/03 olevasta tarkistetusta versiosta

Puheenjohtaja totesi keskustelun aluksi, että valmistelukunnan jäsenet olivat tehneet yli 1600 muutosehdotusta. Niistä oli laadittu tavanmukainen yhteenveto (CONV 821/03), johon oli liitetty lisäys sellaisten muutosehdotusten huomioon ottamiseksi, joita ei ollut otettu huomioon alkuperäisessä versiossa.

Puheenjohtaja totesi, että puheenjohtajisto oli tarkastellut ehdotusta vastaanotettujen muutosehdotusten pohjalta ja päättänyt hyväksyä joitakin III osaa koskevia muutosehdotuksia. Ne on sisällytetty asiakirjaan CONV 836/03. Puheenjohtajiston oli tarkoitus jatkaa ehdotuksen käsittelyä valmistelukunnan jäsenten tässä täysistunnossa esittämien huomautusten pohjalta pitäen silmällä 9. ja 10. heinäkuuta 2003 pidettäviä viimeisiä istuntoja.

Keskusteluun osallistui kuutisenkymmentä valmistelukunnan jäsentä (vrt. liitteessä oleva luettelo). Kaiken kaikkiaan puheenvuoroissa käsiteltiin seuraavia toisaalta laaja-alaisempia aiheita ja toisaalta yksittäisempiä kysymyksiä:

- **unionin tunnukset:** huomattava määrä valmistelukunnan jäsenistä halusi sisällyttää sopimukseen artiklan, jossa lueteltaisiin unionin tunnukset (hymni, oma juhlapäivä, raha, lippu ym.). Kyseisten jäsenten mukaan heidän ehdotuksensa osalta vallitsee konsensus, koska yhtään sitä vastustavaa puheenvuoroa ei ole kirjattu muistiin (vastustavia puheenvuoroja ei pidetty tässäkään istunnossa). Kyseiset jäsenet kehottivat puheenjohtajaa ottamaan huomioon heidän uudistetun pyyntönsä ja panemaan merkille ehdotuksen esittäjien vakuuttuneisuuden sen tärkeydestä,
- **määräenemmistö:** useat valmistelukunnan jäsenet peräsivät niiden päätösten määrän lisäämistä, jotka tehdään määräenemmistöllä. Kyseiset jäsenet korostivat sitä, että jäsenvaltiot saadaan velvoitettua todellisten neuvottelujen pitoon vain määräenemmistöpäätösten myötä ja että yksimielisyysvaatimuksen säilyttäminen saattaisi jumittaa 25 jäsenvaltiota käsittävän EU:n päätösprosessin. Yksi valmistelukunnan jäsen kehotti kuitenkin "vastustamaan halua ehdottaa niiden päätösten lisäämistä, jotka tehdään määräenemmistöllä, sen vuoksi, että valmistelukunnassa säilyisi sopusointu",

- **verotus:** verotus oli yksi niistä useimmin mainituista aloista, joille määränemmistöpäätösten käyttö haluttaisiin ulottaa. Erittäin monet valmistelukunnan jäsenet totesivat olevansa tyytymättömiä tämänhetkisiin teksteihin, sillä heidän mielestään kyseinen ala polkee paikoillaan niiden johdosta. He palauttivat mieleen, että unionin tähän mennessä verotuksen alalla hyväksymissä välineissä ei ole pyritty kovinkaan pitkälle, ja he peräsivät valmistelukunnalta kunnianhimoisempia ehdotuksia määränemmistöpäätösten käytön laajentamiseksi ainakin niissä yhteyksissä, jotka liittyvät suoraan sisämarkkinoiden luomiseen (välillinen verotus,...),
- **sosiaalipolitiikka:** useat valmistelukunnan jäsenet halusivat myös ehdottomasti ulottaa enemmistöpäätösten käytön koskemaan koko sosiaalipolitiikan alaa (III-99 artikla),
- **syrjimättömyys:** tämäkin oli yksi useimmin esiin tuoduista aiheista, joiden osalta halutaan siirtyä määränemmistöpäätösten käyttöön. Huomattava määrä valmistelukunnan jäseniä ehdotti järjestelmällisesti yksimielisyysvaatimuksesta luopumista tällä alalla (III-5 artikla),
- **maahanmuuttopolitiikka:** eräät valmistelukunnan jäsenet ottivat esiin III-163 artiklan määräykset ja ehdottivat, että kyseisten alojen osalta palattaisiin yksimielisyysvaatimukseen tai muussa tapauksessa kavennettaisiin artiklan soveltamisalaa. Kyseiset puhujat vaativat, että jäsenvaltioilla säilyisi toimivalta vahvistaa maahanmuuttokiintiöt tai edellytykset ulkomaalaisten oikeudelle päästä osallistumaan työmarkkinoille,
- **Euroopan syyttäjänvirasto:** valmistelukunnan jäsenten suhtautumisessa Euroopan syyttäjänvirastoa koskeviin määräyksiin (III-170 artikla) ilmeni eroja: eräät jäsenet ehdottivat, että perustuslaissa määrättäisiin sen osalta tiiviimmän yhteistyön mahdollisuudesta, kun taas eräät toiset ehdottivat artiklan poistamista,
- **avoin koordinointimenetelmä:** useat valmistelukunnan jäsenet peräsivät jälleen perustuslakiin määräystä, jossa virallistettaisiin avoin koordinointimenetelmä. Puheenjohtaja totesi vastauksessaan, että puheenjohtajisto pyrkii toteuttamaan heidän ehdotuksensa ja sisällyttämään kyseisen menetelmän sitä koskeviin artikloihin,

- **yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka:** aiheesta pidettiin useita puheenvuoroja. Suuri enemmistö puhujista halusi laajentaa määräenemmistöpäätösten käyttöä. Useat valmistelukunnan jäsenet ehdottivat, että silloin, kun unionin ulkoasiainministeri ja komissio tekevät yhteisen ehdotuksen, päätös tehtäisiin määräenemmistöllä. Eräät toiset jäsenet toivoivat ainakin sen välttämistä, että yksi ainoa jäsenvaltio voisi estää kaikkien muiden kannattaman päätöksen tekemisen,
- **Euroopan diplomaattiyksikkö:** useat valmistelukunnan jäsenet ehdottivat Euroopan diplomaattiyksikön perustamista. Kaikki kannattivat sen luomista, mutta eräät epäilivät sen johtavan uuden hallintorakenteen syntymiseen komission ja neuvoston pääsihteeristön rinnalle ja vaativat vakuutusta siitä, ettei näin tapahdu,
- **puolustus:** useat valmistelukunnan jäsenet muistuttivat tiettyjen tekstien, erityisesti III-208 ja III-209 artiklan, olevan edelleen ongelmallisia. Eräät jäsenet peräsivät muun muassa sitä, että sovittaisiin tiiviimpää yhteistyötä koskevien määräysten mukaisista takuista ja vapaan osallistumisoikeuden periaatteesta,
- **Euratom:** eräät valmistelukunnan jäsenet ottivat esiin Euratomin perustamissopimusta koskevat määräykset. Suurin osa heistä halusi muotoilla tekstin täysin uuteen muotoon tai ainakin lisätä lausekkeen siitä, että asiaan palataan myöhemmässä vaiheessa. Yksi jäsen pyysi lisäksi, että Euratomin oikeushenkilöyttä ei sulautettaisi yhteen unionin oikeushenkilöiden kanssa,
- **maatalous:** eräät valmistelukunnan jäsenet pahoittelivat maatalouspolitiikan osalta, että sitä koskevia määräyksiä ei oltu nykyaikaistettu viimeaikaisten muutosten huomioon ottamiseksi. Yksi valmistelukunnan jäsen pyysi, että tarkistettaisiin nykyistä jakoa säännöstöön, joka hyväksytään tavanomaisessa lainsäätämisyjärjestyksessä, ja toisaalta säännöstöön, jonka neuvosto hyväksyy, siten, että lisätään neuvoston hyväksymän säännöston osuutta muun muassa tukijärjestelmiä koskevien sääntöjen vahvistamisen osalta,

- **metsätalous:** eräät valmistelukunnan jäsenet pyysivät, että metsätalous mainittaisiin yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevissa määräyksissä,
- **Unionin tuomioistuin:** joukko valmistelukunnan jäseniä ehdotti, että unionin tuomioistuin voisi olla toimivaltainen YUTP:n alalla pääasiassa siltä osin, mikä koskee yksittäishenkilöihin kohdistettavia toimenpiteitä tai sopimusten tekoa YUTP:n taikka puolustuksen alalla, erityisesti puolustusmateriaaliviraston puitteissa,
- **kauppaneuvottelut ja kulttuuria koskeva poikkeus:** joukko valmistelukunnan jäseniä otti asian esiin ja vetosi voimakkaasti, että kauppaneuvotteluja koskevan III-212 artiklan määräyksiin sisällytettäisiin perustamissopimuksen nykyiset määräykset (joiden mukaan toimivalta jakautuu unionin ja jäsenvaltioiden kesken, kun kyseessä ovat audiovisuaalista alaa, kulttuuria, koulutusta tai terveydenhoitopalveluja koskevat kaupalliset sopimukset). Tämä asia oli muutamissa puheenvuoroissa pääaiheena,
- **kansanterveys:** useat puhujat ottivat esiin kansanterveyttä koskevan artiklan (III-174 artikla) ja pyysivät, että rajatylittävien laajalle levinneiden vaarallisten sairauksien torjuntaa ei mainittaisi kannustustoimenpiteitä koskevassa 5 kohdassa vaan kansanterveyden alalla sovellettavaa jaettua toimivaltaa koskevassa 4 kohdassa,
- **varainhoitoa ja talousarviomenettelyä koskevat määräykset:** muutamat valmistelukunnan jäsenet halusivat, että käytettäisiin määränemistöpäätöksiä luotaessa uusi omien varojen laji, ja eräät toiset jäsenet peräsivät yksimielisyysvaatimusta rahoitusnäkyvien vahvistamiselle. Eräät jäsenet pyysivät, että vuosittaisen talousarviomenettelyyn luotaisiin budjettivallan käyttäjien (ministerineuvoston ja Euroopan parlamentin) välinen tasapaino vahvistamalla ministerineuvoston oikeuksia,

- **yleistä taloudellista etua koskevat palvelut:** useat valmistelukunnan jäsenet ottivat esiin puheenjohtajiston laatiman uuden sanamuodon tämän oikeusperustaksi ehdottamalle artiklalle (III-5 artikla, ent. EY-sopimuksen 16 art.). Useimmat puhujat totesivat olevansa tyytyväisiä siihen, että puheenjohtajiston ehdotus noudattaa linjaa, jota he ovat jo kauan esittäneet. Muutamat jäsenet kuitenkin katsoivat, ettei ehdotus mene tarpeeksi pitkälle, erityisesti siitä syystä, että kyseisen määräyksen soveltamisala on edelleen rajattu "taloudellisiin" palveluihin tai että kyseisiin palveluihin sovelletaan edelleen kilpailusääntöjä. Eräät toiset jäsenet taas kritisoivat ehdotusta siinä mielessä, että se vaikuttaa nykyiseen tasapainoon ja saattaa muuttaa unionin ja jäsenvaltioiden välistä toimivallanjakoa,
- **tiivimpi yhteistyö:** muutamat valmistelukunnan jäsenet ottivat esiin tiiviimmän yhteistyön järjestelmät ja ehdottivat, että jonkin alan tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvat valtiot voisivat päättää määräenemmistöpäätösten käytöstä sellaisessa tapauksessa, että sovellettavassa oikeusperustassa edellytetään yksimielisyyttä,
- **EMU ja talouden hallinto:** lukuisat valmistelukunnan jäsenet ottivat kantaa tähän asiaan todeten, että puheenjohtajiston ehdottamat määräykset ovat epäselviä tai riittämättömiä, kun otetaan huomioon valmistelukunnan ilmaisema kannatus talouden hallinnon vahvistamiselle euroalueella. Kyseiset jäsenet peräsivät sitä, että euroalueen valtiot, jotka jäävät unionissa vähemmistöön vuonna 2004, voisivat päättää keskenään, tosin kaikkien läsnäollessa, niitä koskevista asioista,
- **eläinten hyvinvointi:** muutamat valmistelukunnan jäsenet pyysivät, että eläinten hyvinvointia koskevia määräyksiä vahvistettaisiin ja että ne sisällytettäisiin III osan varsinaiseen tekstiin (eikä sopimukseen liitettävään pöytäkirjaan tämänhetkisellä tavalla),
- **matkailu:** muutamat valmistelukunnan jäsenet kannattivat matkailua tukevan oikeusperustan sisällyttämistä tai sen uudelleen sisällyttämistä,

- **perustuslakia koskeva tarkistamismenettely:** huomattava määrä valmistelukunnan jäseniä otti esiin perustuslain tarkistamista koskevat määräykset. Heidän mukaansa määräyksiin olisi sisällytettävä yksinkertaisemmat tarkistamismenettelyt tiettyjä perustuslain osia varten. Useat valmistelukunnan jäsenet ehdottivat myös, että Euroopan parlamentilta pyydetäisiin hyväksyntä siinä tapauksessa, että neuvosto päättäisi tarkistaa perustuslain tekstiä kutsumatta sitä ennen koolle valmistelukuntaa,
- **seuraava hallitustenvälinen konferenssi (HVK):** useat valmistelukunnan jäsenet ehdottivat HVK:n osalta, että valmistelukunta voisi olla siinä edustettuna jollakin tavalla. Asiasta on esitetty erilaisia ehdotuksia: voitaisiin erimerkiksi antaa erityisrooli puheenjohtajalle ja kahdelle varapuheenjohtajalle tai kutsua ajoittain koolle koko valmistelukunta.

3. Päätelmä ja jatkotoimet

Varapuheenjohtaja Amato kiinnitti keskustelun päätteeksi valmistelukunnan jäsenten huomion niihin ongelmiin, joita seuraisi määräenemmistöpäätösten soveltamisalan laajentamisesta ottaen huomioon eri osapuolten erilaiset painotukset, mutta hän korosti kuitenkin perustuslain kehittyvää luonnetta, joka perustuu siihen sisällytettyyn mahdollisuuteen siirtyä tapauskohtaisesti määräenemmistön käyttöön. Tämän jälkeen puheenjohtaja totesi, että seuraava ja viimeinen täysistunto pidetään keskiviikkona 9.7.2003 klo 15.00. Sen edellä on mahdollista järjestää jäsenryhmien tai poliittisten ryhmien kokoontumisia. Päätösistunto pidetään torstaina 10.7.2003.

LISTE DES ORATEURS

Session plénière vendredi 4 juillet 2003

1. Mme Anne VAN LANCKER - Parlement européen
2. M. Hübert HAENEL - France (Parlement)
3. M. Joschka FISCHER - Allemagne (Gouvernement)
4. M. Göran LENNMARKER - Suède (Parlement)
5. M. Aloiz PETERLE - Slovénie (Parlement)
6. M. Andrew DUFF - Parlement européen
7. M. Tunne KELAM - Estonie (Parlement)
8. M. Elmar BROK - Parlement européen
9. M. Gijs de VRIES - Pays Bas (Gouvernement)
10. M. Josep BORRELL - Espagne (Parlement)
(Cartons bleus : Matsakis, Maij-Weggen, Fischer, Spini, Fayot, Berger, Duhamel, Floch, Tusek, Scotland)
11. Mme Teija TIILIKAINEN - Finlande (Gouvernement)
12. M. Olivier DUHAMEL - Parlement européen
13. M. Alfred SANT - Malte (Parlement)
14. M. Marietta GIANNAKOU - Grèce (Parlement)
15. M. René van der LINDEN - Pays Bas (Parlement)
16. M. Jari VILEN - Finlande (Parlement)
17. M. Alain LAMASSOURE - Parlement européen
18. M. Jürgen MEYER - Allemagne (Parlement)
19. M. Vytenis ANDRIUKAITIS - Lituanie (Parlement)
20. M. Alberto COSTA - Portugal (Parlement)
21. M. Jens-Peter BONDE - Parlement européen
(Cartons bleus : Lennmarker, Brok, De Vries, McDonagh, Einem, Speroni, Floch)
22. M. Pierre LEQUILLER - France (Parlement)
23. M. Proinsias DE ROSSA - Irlande (Parlement)
24. M. Caspar EINEM - Autriche (Parlement)
25. M. Erwin TEUFEL - Allemagne (Parlement)
26. M. Paraskevas AVGERINOS - Grèce (Parlement)
27. M. Sören LEKBERG - Suède (Parlement)
28. Mme Hanja MAIJ-WEGGEN - Parlement européen
(Cartons bleus : Kiljunen, Dini)

SUPLÉANTS

29. Baroness SCOTLAND - Royaume Uni (Gouvernement) * suppléant M. Hain
30. M. Adrian SEVERIN - Roumanie (Parlement) * suppléant M. Hasotti
31. Mme Pervenche BERES - Parlement européen * suppléante Mme McAvan
32. M. Juraj MIGAS - Rép. Slovaque (Gouvernement) * suppléant M. Korcok
33. M. Sven-Olof PETERSSON - Suède (Gouvernement) * suppléant Mme Hjelm-Wallén
34. M. António NAZARÉ PEREIRA - Portugal (Parlement) * suppléant Mme Azevedo
35. M. Oguz DEMIRAL - Turquie (Gouvernement) * suppléant M. Gul
- (Cartons bleus : Barnier)*
36. M. Bobby McDONAGH - Irlande (Gouvernement) * suppléant M. Roche
- (Cartons bleus : Duff, Duhamel, Martins, Van Lancker, Bruton, Abitbol)*
37. M. Paolo PONZANO - Commission * suppléant M. Vitorino
38. M. Gerhard TUSEK - Autriche (Gouvernement) * suppléant M. Farnleitner
39. Mme Lenka ROVNA - Rép. Tchèque (Gouvernement) * suppléante M. Kohout
40. M. Pierre CHEVALIER - Belgique (Gouvernement) * suppléant M. Michel
41. M. Carlos CARNERO - Parlement européen * suppléant M. Marinho
42. M. Henrik HOLOLEI - Estonie (Gouvernement) * suppléant M. Meri
43. M. Robert MACLENNAN - Royaume Uni (Parlement) * suppléant M. Heathcoat-Amory
44. M. Manuel LOBO ANTUNES - Portugal (Gouvernement) * suppléant M. Lopes
45. Mme Pascale ANDREANI - France (Gouvernement) * suppléante M. De Villepin
46. M. Joachim WUERMELING - Parlement européen * suppléant M. Méndez de Vigo
47. M. Valdo SPINI - Italie (Parlement) * suppléant M. Follini
48. Mme Marie NAGY - Belgique (Parlement) * suppléante M. Di Rupo
49. Lord STOCKTON - Parlement européen * suppléant M. Kirkhope
50. M. Jan VAN DIJK - Pays Bas (Parlement) * suppléant M. Timmermans

OBSERVATEURS

- M. Josef CHABERT - Comité des régions
- M. Manfred DAMMAYER - Comité des régions
- Mme Claude DU GRANRUT - Comité des régions
- M; Emilio GABAGLIO - Partenaires sociaux
- (Cartons bleus : Einem, Tusek, Voggenhuber, Van Lancker)*